

Pracovní list k seriálu Birdwatching

19. Na ptáky s mobilem

A. Terénní badatelský úkol

Ve svém mobilním telefonu nebo na hodinkách máte určité stopky. S jejich pomocí se můžete pustit do badatelského úkolu, který vám zpestří zimní procházku k vodě. Na nezamrzlých vodních plochách a tocích přezimuje řada druhů kachen. Podle způsobu, jakým plavou a jak sbírají nebo loví potravu, je můžeme rozdělit na plovavé a potápivé.

Plovavé kachny hledají potravu na vodní hladině. Nepotápí se celé, ale strčí pod vodu pouze přední část těla, zatímco zadní část vystrčí kolmo nad hladinu, říkáme, že „panáčkují“. Těžiště mají vpředu, při plavání je nejhluběji ponořen hrudník, ocas je vysoko nad hladinou. Z hladiny vzletají snadno.

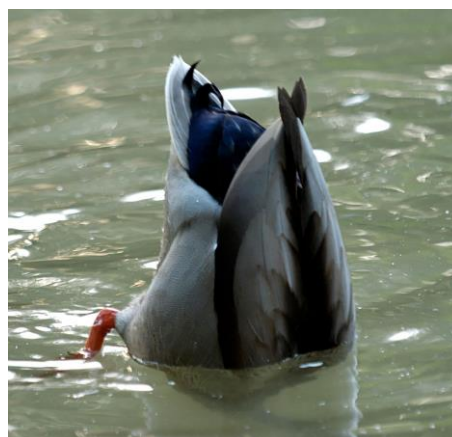

Potápivé kachny hledají potravu pod vodou, kam ponoří celé tělo. Bývají mohutnější a mají kratší křídla. Těžiště je uprostřed těla, které je při plavání hlouběji ponořeno a ocas je jen málo nad hladinou nebo se jí dotýká. Před vzletem z hladiny se potřebují „rozběhnout“.

A teď váš úkol: najděte si místo s dobrým výhledem na hladinu, kde plave alespoň několik různých druhů kachen. Pak si vždy vyberte jednoho určitého jedince a pozorujte, jak plave a jestli se potápí. Připravte si stopky, a jakmile se kachna potopí, začněte jí dobu, po kterou je pod vodou, měřit (v sekundách). Každého ptáka sledujte přesně 5 minut a počítejte, jak často se za tuto dobu potopí.

B. Otázky k fotografii vpravo

1. Co dělá kachna na obrázku?
2. Jaký je to druh?
3. Je plovavá, nebo potápivá?

K terénnímu úkolu si můžete vyplnit jednoduchou tabulku:

Tabulka 1: Můj badatelský úkol – pozorování kachen

Pták č.	Druh	Samec/ samice	Potápivá/ plovavá	Doba potopení (s)				Počet potopení za 5 minut

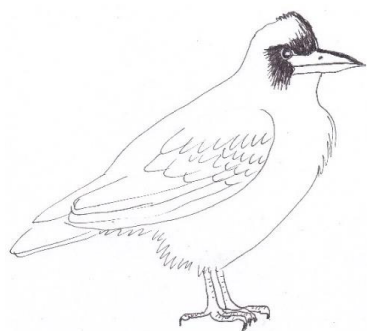
C. Návrhářem mobilní aplikace

Představte si, že jste vyhráli konkurz a máte pomoci dotvořit mobilní aplikaci pro snazší rozeznávání ptáků v přírodě. Na display telefonu níže doplňte jména jednotlivých druhů, vybarvěte je a potom navrhnete jednoduché obrázky (tzv. ikony nebo piktogramy) biotopů, tedy prostředí, ve kterých se ptáci vyskytují.

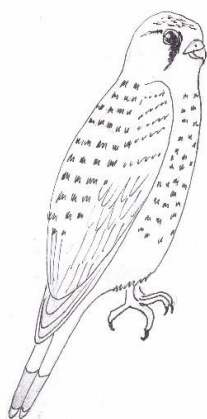
S

Zahrady, parky

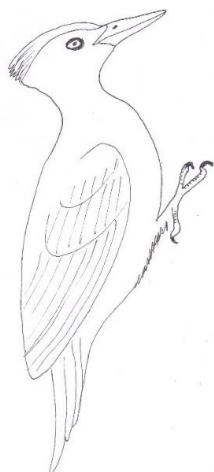
polní

Pole

obecná

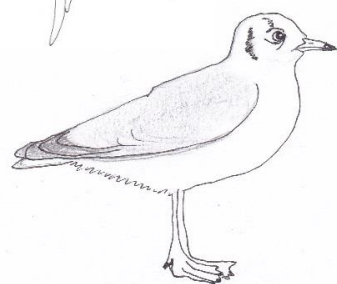
Pole

D

č

Lesy

ch

Voda

Správné řešení

A. Druhy kachen, se kterými jste se mohli setkat u našich řek a rybníků v zimě

Plovavé: kachna divoká, čírka obecná (zřídka lžičák pestrý, hvízdák eurasijský)

Potápivé: polák velký, polák kaholka, polák chocholačka, hohol severní (zřídka zrzohlávka rudozobá)

B. Otázky k fotografii vpravo

1. Co dělá kachna na obrázku?

Panáčkuje – má ponořenou přední část těla a hledá potravu pod vodou.

2. Jaký je to druh?

Je to kačer kachny divoké.

3. Je plovavá, nebo potápivá?

Plovavá.

C. Display s mobilní aplikací

Jména druhů odshora dolů:

Sýkora koňadra

Havran polní

Poštołka obecná

Datel černý

Racek chechtavý

Ikonky biotopů (prostředí) z Atlasu ptáčkaře
aneb jak na to šel profesionál (vpravo).

